

rativstaten, maaskee under gunstigere Vilkaar end de nuværende, saa maa han naturligt staae sig til No, selv om dette Udcast ikke i alle Puncter maatte tilfredsstille ham. Men, mine Herrer! uagtet vi ved Forholdenes Magt ere komne ind paa Foederativstaten, troer jeg dog, at vi vel maae betænke, hvad det er for en Statsform, som vi her vælge, vel betænke, at det er den Statsform, som under forskjelligartede Forhold har ført til den ene Statsundergang efter den anden saaavel i Oldtiden som i den nyere Tid. (Tscherning: I Oldtiden existerede der ingen Foederativstat.) Jeg hørte ikke, hvorpaa den ærede Rigsdagsmands Afbrydelse gik ud; men, hvis det var en Benægtelse af, hvad jeg sagde, vil jeg spørge ham, om de græske Stater ikke netop lettere faldt paa Grund af Svagheden i den foederative Organisation, om det ikke var den Form, der i Oldtiden som i den nyere Tid har fremkaldt Svaghed, og ofte givet Anvisning for fremmede Magter til at indblande sig i andre Staters Anliggender, fordi Spliden imellem de enkelte selvstændige Statsdele indbyrdes og deres Modstand mod Fællesstaten har givet den letteste og meest hjærkomne Leilighed for magtige Naboer til at kue en sliig Stat, eller i alt Fald at trænge dens indre Udvikling tilbage. Det har været Tilfældet i Sveiz; det har været Tilfældet i den foederative hollandske Republik; det har været Tilfældet i Nordamerika, og det fort efter den Tid, at det havde bestaaet sin Frihedskamp. Jeg skal med den ærede Formands Tilladelse citere et Par Linier af den største Jurist, Amerika eier, en Mand, der altsaa har levet under disse Forhold. Han siger: „de fleste foederative Forfatninger ere udartede eller gaaet under paa samme Maade og ved de samme Midler; de maae henregnes til de meest mangelfulde Institutioner, som ere blevne indførte af Mennekeheden til dens Sikkerhed“. Det er

Stordommer Kent, som har udtalt dette. Det er altsaa Noget, vi maae vel vide, at, naar vi gaae ind paa denne Statsform, saa er det en overmaade farlig Statsform, vi vælge; den er dobbelt farlig, fordi vi skulde arbeide under denne Statsform, medens der endnu er Uro og Gjæring i rigt Maal i Slesvig og Holsteen. Forhandlingerne i deres Stenders samlinger og navnlig i den holsteenske — dens Udvalgsbetænkninger ville vistnok være i ethvert af de ærede Medlemmers Minde — viser, at Modstanden der ikke er endt. Men, skulle vi vælge denne Form, saa vil det dog i alt Fald være nødvendigt at lægge saa stor Myndighed i Fællesforsamlingens Haand, at den ikke hvert Dieblis skal staae Fare for at møde en alvorlig og tilintetgjørende Modstand fra de enkelte Statsdeles Side. Dette er Tanken i de Endringsforslag, som ere stillede til denne Paragraph af flere Medlemmer, iblandt hvilke ogsaa jeg er. Jeg har ikke hørt Forhandlingen om denne Sag i Udvalget, og det er altsaa muligt, at der er fremsført Grunde, hvilke jeg forgjæves har søgt i den ærede Ordførers Tale, som kunde gjendrive Usikkerheden af disse Forslags Gjennemførelse. Jeg beklager høiligt, at den ærede Premierminister, der her staaer som Bogter for Genheden, har i et meget væsentligt Punct troet at burde erklære sig mod disse Forslag; jeg troer ikke, at dette kan være naturligt for den, der her skulde repræsentere Genheden. Det første af disse Endringsforslag, der er vigtigt, er det, at Monarchiets lovgivende Forsamlings Virksomhed udstræktes til de Anliggender, der ikke udelukkende angaae de enkelte Statsdele. Man maa forhindre, at der under hvilken som helst Form kan reise sig en Genhed mellem enkelte Statsdele, som ikke bliver en Fællesgenhed. Endnu vigtigere er det, at Fællesorganet har ved Siden af sig Domstole, der kunne værne om den fælles Lovgivning.